

Tánciskola

nyám annál rosszabbat nem is tehetett volna, mint mikor engem tánciskolába íratott. S ezt olyan örömmel újságolta, szinte repesett tőle.

Nekem bezzeg megnyúlt az arcom, mint a lepény.

Láttam én már táncolókat, akik sűrögtek-forogtak, a rezesbanda meg fújta, a cigányok meg mintha reszeltek volna, húzták-vonták a vonót – a számat is eltá-
tottam, az üres befőttesüveg se jobban.

Azon csodálkoztam, mi jó van abban, hogy nők, férfiak ide lépnek, oda lépnek, mintha alulról valaki szurkálná a talpukat. S most nekem is be kell állnom köz-
jük. Bolondot csinálni magamból.

Ki tudta, hogy az ugrabugrálást tanulni kell! Erről eddig nekem senki nem be-
szélt. Úgy, hogy csak néztem, s nem láttam semmit. Állt az eszem, mint karó
a ház végén.

– Szombaton kell menni először – egészítette ki anyám, mit kell még tudnom.

Az meg holnap lesz, ha ma péntek van. Már pedig az volt. Hazajövök az egyik
iskolából, mehetek a másikba. Jól kinézek, ha emitt is adnak fel leckét. A rendes
iskolait is soknak találok, s ha ezután még jön hozzá más is, megyek egyenesen
a Zagyvának.

Anyám azt mesélte egyszer, hogy ő kislánykorában a seprűvel tanult meg tán-
colni. Kettőt jobbra, kettőt balra. Úgy ugrált a seprű körül.

Na, engem biztosan nem lát úgy! Olyan lecke számomra nem létezik.

– Jó lesz azt tudni, majd meglátod – biztatott anyám.

Szerinte. Előre szégyelltem magam. Le kell állnom lányokkal ugrabugrálni. Nem
is ismerem őket, hiszen ők falusiak lesznek. Én meg ki vagyok? Valaki a határból.

Senki leszek a szemükben.

Hogy mégsem vagyok alábbvaló náluk, akkor tudtam megmutatni, ha valame-
lyikük a közelembe került. Jaj volt nekik.

De hát ők voltak a hibásak. Mért nem akarták azt, amit én? Azért, mert ők lá-
nyok? Na és? Én meg fiú vagyok, ha nem tudnák. Nem akárki. Árulkodhatnak,
mehetnek panaszra, akihez akarnak, sikongathatnak is, azzal nálam nem érnek el
semmit. Esetleg szép szóval, arra még tán hallgatok.

Arra se mindig.

S most nekem elébük kell járulnom, felkérni őket táncolni, a kegyüket kell
kérnem – az élettől is elment a kedvem.

Ami valamelyest visszahozta mégis, az annak a lehetősége volt, hogy hátha le-
hetne valamit kezdeni velük. Mondjuk, megfogdosni őket. Mert arra – be kellett

látnom – volt kíváncsi bennem. S arra gondoltam, hátha engedékenyebbek lennének, mint a városiak. Hiszen azokkal is meggyűlt a bajom. Csak kényeskedni szeretnek. Azt se tudják, hogy tegyék-vegyék magukat, hogy affektáljanak. Azt képzelik, jól áll nekik.

Ha közeledik hozzájuk valaki, összebújnak egy kupacba, úgy vihorásznak.

S elvárják, hogy udvaroljon nekik az ember.

Dehogy udvarolok! – gondoltam. Én aligha. Kezdenek hozzá ők, ha annyira sürgős.

Most se én vagyok az, aki a lötyögőst-ropogóst akarom jární. Ők találták ki, vagy az anyjuk, hogy legyen ilyen iskola a faluban, másnak ez eszébe nem jutna.

Ha anyám nem fizeti be a tandíjat, biztosan lebeszélem róla, hogy nekem oda kelljen járnom. De kész tény elé állított. Mintha olyan sok pénze volna, nem tudná hová tenni. Egy rendes cipője nincs! Erre fel ezt teszi velem. Mi más lehetőség közül választhattam volna, mint hogy letáncoljam a tanfolyam árát: keringőzhetek most már, járhatom a polkát.

Amit főzött anyám, meg kell ennem. A tányért is kitakarítanom.

A kék színű ünneplő ruhámat reggel már a karszéken találtam. Csupa pihe, szöszmös volt. A cipőm sáros, bedugva az ágy alá. Mikor oda tettem, nem számoltam vele, hogy majd ki is kell vennem.

Máskor úgy lettem volna vele, hogy takarítsa meg, aki akarja. És ha most senki se akarja? – estem gondolkodóba. Akkor nekem kell akarni. Mégse úgy állítsak a lányok elé, mint akit az istállóból szalasztottak.

A nap azzal telt el, hogy hozzá is láttam a ruha, cipő takarításához, meg nem is. Továbbra se volt kedvem bemenni a faluba. A faluba még csak-csak, legalább kimozdulok a portáról. Igaz, hogy tél volt, a biciklin fázik majd a fülem. Sapkát kellene tenni. De a velem egykorú fiúk közül senkinek sincs a fején. Csak az enyémen legyen?

A kerekezés is elment volna, ha hideg volt is, s megbánja a fülem.

Mástól fáztam én. Például hová teszem a biciklit? Az utcán nem hagyhatom. Be kell tolnom valaki házához. Csakhogy mit mondok, ha megkérdezik, hová megyek este? Templomba? Úgyse hiszik el. Akkor a kocsmába? Azt meg még úgyse.

Attól volt minden bajom, hogy be kell vallanom, mi járatban vagyok, hová igyekszem? Olyan nincs, hogy ne kérdezzék meg.

Göncő bátyámék hátha nem kíváncsiskodnak, latolgattam magamban. S valóban nem firtatták, mert honnan, honnan nem, Bigyi néném már mindent tudott. Azzal fogadott, hogy jöttem a tánciskolába? A bicikli azon nyomban eldőlt, hiába támasztottam a kerítésnek. Mintha ő lepleződött volna le.

Alig tértem magamhoz, még mondott valamit, ami még jobban fejbe kólintott: – En is megyek veled, jól van-e?

Hova akar ő jönni velem? Első hallásra fel se fogtam. Oda, ahova nekem kell? Jól nézek ki! Egy öregasszonnyal megyek a tánciskolába! Falu csúfja leszek.

Ő persze örült.

Olyannyira jól érezte magát a bőrében, hogy gyorsan cipőt húzott, kendőt kötött. Mehetünk, mondta.

Húzódzkodtam volna tőle, ne venné észre senki, hogy vele vagyok, de nem nagyon lehetett, iparkodott ott szuszogni mellettem. Ráadásul minden utcai vilanykarón világított a lámpa, mintha csak azért, hadd lássanak minél többen bennünket! Máskor nem is egy van, amelyik nem ég. Nem úgy most. Bigyi néném meg beszélt hozzám, kérdezgetett. Jó, hogy nem fogott karon.

Rég szégyelltem úgy magam, mint akkor, mikor beléptünk a terembe, ahol a gyülekező volt. Aztán megnyugodtam valamennyire, hiszen öregasszony – mert én mindegyiket annak néztem – nemcsak velem jött, hanem másokkal is. Igaz, hogy lányokkal, hozva az „árut”, fiúkkal egy se. Bigyi nénémtől le is léptem egykettőre, s próbáltam ismerőst találni.

De csak ismeretlen arcokat láttam. Aki ismerős lett volna a fiúk közül, azok se mutattak különösebb érdeklődést irántam. Inkább mintha ellenségesen fürkészték volna.

– Mit keres ez itt?

Mit keresnék? Semmit. Legszívesebben hazamennék.

Álljunk párba, jött a felszólítás a terem másik vége felől:

– Kezdünk.

Épp jókor, mert végképp nem tudtam már, melyik lábamra támaszkodjak. Egy copfos lány sodródott mellém, s nyújtotta a kezét. Jól tette, hogy nyújtotta, mert nekem eszembe nem jutott volna, hogy megfogjam. Megálltam volna mellette, s jól van, párba álltunk, mint kocsirúdnál a lovak szottak.

Először is be kellett mutatkozni. A tánctanárnő – látszott az öltözködéséről, hogy városi nő – mutatta, hogy kell a fiúnak meghajolni, mit kell a lánynak tenni. Aztán hogy kell a lányt táncra kérni.

Helyben vagyunk, gondoltam. Lehet hajbókolni nekik.

Aztán azon tűnődtem, mért kell ezt nekem tudni? Lehet ezt használni valami-re? Mert hogy haszon nincs belőle, abban biztos voltam.

Hogy megfoghatom a lányok derekát? A következő feladat az volt ugyanis, hogy a csárdásnál a fiú hol fogja meg a lányt, a lány meg a fiút. Na hisz, gondoltam, nagy valami!

Ekkor már a negyedik-ötödik lánynál tartottam, váltogatni kellett őket. Nem tudtam megjegyezni az arcukat, mert jobbára a lábamat néztem, fel ne bukjak benne.

A nagy nézésben egyszer csak azt vettem észre, hogy a fekete cipőm fehér színűvé változott. Hogy csinálta, el nem tudtam képzelni. A krétától, amivel a lányok a megkopott cipőjüket tisztogatták, jöttem rá. Az kente össze az enyémet. Meg is neheztem rájuk: hogy nézek ki? Mintha meszesgödörben jártam volna

Még jó, hogy a többi fiú cipője se festett különben.

A hegedűszóra – egy, két, há – először óvatosan, aztán egyre jobban belelendültünk, csak úgy roptuk a csárdást! A tanárnő meg csattogtatott valamivel, hogy egy ütemre lépünk. Jól érezték magukat a padon ülő öregasszonyok, le se tagadhatták volna. Mire a zeneszámnak lassan vége lett volna, visszakerültem a copfoshoz. Meg is örültem neki, mert mosolyogva fogadott. S engedte, hogy a kezem kicsit lentebb csússzon a derekán.

Kezdttem anyámnak igazat adni, jó lesz nekem ide járni.

Hogy még jobb legyen, elbizakodottságomban nem tétováztam sokáig, hanem fel a szarvammal, s nagy bátran előadtam az óhajomat: szeretném hazakísérni.

Meghökkenett egy pillanatra, de a száján volt a válasz:

– Anyukámmal vagyok.

– Nem baj az!

Pedig dehogynem. Az volt bizony! Akkor hogy kerülök a közelébe? A járdán megyek csak mellette, szólni se tudunk egymáshoz, mert az anyja minden szavunkat hallja? Milyen lánykísérés lesz az?

De ez az akadály lett volna a legkisebb. Nagyobb is akadt. Mások is hazakarták kísérni. Ketten voltak.

A segítség, ahonnan nem vártam volna, onnan érkezett. A lány anyja küldte el az egyiket:

– Menjél te csak szépen hazafelé!

Valami biztosan volt a füle mögött, ami nem kis dolog lehetett. Úgy látszik, a kajla cimpái sem tudták eltakarni.

A másik gyerek magától állt félre. Nyilván nem akarta, hogy a társa sorsára jusson. Mások is hallják, hogyan adják ki az útját. Égesse magát mindenki előtt. Látszott rajta is, akárcsak a másikon, hogy jó firmák lehetnek. Sokféle úton megfordulhattak már.

Itt a lehetőség, gondoltam, csak élni kell vele, a továbbiakat illetően sok gondom nem lehet. Egyelőre nem is volt, mert a lány – észre lehetett azt venni – izgatottan várta, hogy menjek utána. S ellenem az anyja sem tiltakozott. Sőt kedvesen mondta, hogy majd ő is jön.

Bigyi néném mellé szegődött, s nagy beszélgetésbe fogtak. Mi bezzeg akkorákat hallgattunk, cseppet sem fenyegetett, hogy kirojtosodik a szánk.

Abban állapotunk meg, hogy a jövő szombaton megint találkozunk. Mintha akkor nem találkoztunk volna egyébként is. Váltottunk még egy-két szót, s ha nehéz szívvel is, hamarosan fordultam vissza.

Épp a sarkon, a kocsma előtt jártam, mikor megütötte a fülem, hogy mondta valaki:

– Ahol megy a'!

Rosszra nem gondoltam. Mi okom lett volna rá? Mégis különös érzésem támadt, mintha valaki sietősre fogta volna a lépteit mögöttem. Sőt, a klappogásból arra következtettem, hogy ketten vannak.

Most bezzeg jól jött, hogy égtek az utcai villanyok. Mikor hátrapillantottam, meg is láttam a két alakot, ahogy kilépnek utánam. Engem követnek, nem volt kétséges számomra.

Ki is adtam magamnak az utasítást: uccu, jobb lesz, ha szaladóra fogom. Ki tudja, mit akarnak? Az öklüket megmutatni, nem volt nehéz kitalálni.

Ha a faluban lakom, semmi gondom nem lett volna. Bevetem magam a házuk kapuján, bezárom, a fülemig érhet a szám. De most hova szaladjak?

Abban reménykedtem, hogy Bigyi néném még nem feküdt le, kinyitja a kaput. Vagy be se csukta, hogy el tudjam a biciklit vinni. S talán még van időm, hogy elinaljak vele.

A léptek azonban egyre közelebb értek

– Állj meg te! Úgyis megfogunk! – hangzott a kiáltás mögöttem.

Végre elértem a kaput. Zárva volt. Bigyi néném megmutatta ugyan, hol van a kallantyú, csak be kell nyúlnom, s elfordítanom, magyarázta. Most azonban a kallantyút sehogy se találtam, hiába gebeszkedtem.

A két alak lelassította a lépteit, biztosak voltak benne, hogy most már nem szaladhatok el, hamarosan a kezükben leszek. Jajgathatok.

Hogy ez elmaradjon, hisz féltettem a bőröm, fölléptem a kilincsre, aztán egyetlen lendülettel a kapu másik oldalára vetettem magam. Hasadt a kabát, repedt a nadrág, a kezemből folyt a vér. Biztosan szög hasította fel, vagy kiálló deszkavég. Mégsem volt megbánás bennem, amiért nem hazafelé vettem mindjárt az irányt, kis kitérőt tettem. S ott kellett várakoznom a kapu mögött ki tudja meddig. A hideget nem is vettem észre.

Belül tele voltam melegséggel. Fűtött a jó érzés, hogy a kis copfost én kísérhettem haza. S az ablak alatt az anyja néhány percre ott is hagyott bennünket.

Bizakodtam, hogy a kajla fülű, társával együtt, hamarosan elsunnyog. Mert azt leshetik, hogy én előbújok! Hogyisne! Kettővel nem szállok szembe. Majd ha nem látom őket, surranok ki biciklivel a kapun. S ha már rajta ülök, akkor kapják el a nyakam! Akkor érjenek utol!

De ahhoz még nőniük kell.